

Waarnemingsplan wegkantapparatuur vrachtwagenheffing

JBZ.26.0059909

Inleiding

De Wet vrachtwagenheffing geeft het kader voor het in rekening brengen van gereden kilometers op heffingsplichtige wegvakken door vrachtwagens. De vrachtwagenheffing is op 1 juli 2026 van start gegaan.

Voor het toezicht op de naleving van de Wet vrachtwagenheffing wordt gebruik gemaakt van technische hulpmiddelen zoals waarnemingsapparatuur. De registratie door waarnemingsapparatuur is het startpunt voor toezicht en handhaving¹; op basis van de informatie verkregen middels waarnemingsapparatuur wordt door de toezichthouder gecontroleerd of voor een vrachtwagen een dienstverleningsovereenkomst is afgesloten en of het voertuig is uitgerust met bijbehorende, correct werkende boordapparatuur die nodig is voor het registreren en betalen van de vrachtwagenheffing.

Artikel 7 van het Besluit vrachtwagenheffing schrijft voor dat de toezichthouder een waarnemingsplan vaststelt. Op grond van artikel 2, onderdeel a, van het Besluit aanwijzing toezichthouders Wet vrachtwagenheffing is de Dienst Wegverkeer bevoegd het waarnemingsplan vast te stellen. Voor de realisatiefase is eerder een waarnemingsplan gepubliceerd.² Vanaf de start van de vrachtwagenheffing is sprake van de exploitatiefase. Dit waarnemingsplan heeft alleen betrekking op de exploitatiefase. Het doel van dit waarnemingsplan is om van de vaste technische hulpmiddelen de locatie, het aantal en het soort kenbaar te maken en voor de mobiele technische hulpmiddelen het soort locatie en het aantal.

Vaste technische hulpmiddelen

De vaste technische hulpmiddelen bevinden zich bij 62 portalen op Rijkswegen. Deze portalen staan op wegen met twee of meer rijstroken. Op elk portaal is dezelfde apparatuur aanwezig, het gaat hierbij om optische camerasystemen, infraroodverlichting en DSRC-antennes. Het is afhankelijk van het aantal rijstroken hoeveel apparatuur er aanwezig is. De gekozen aantallen technische hulpmiddelen per portaal zijn gebaseerd op een afweging die erop is gericht de kwaliteit en betrouwbaarheid van de waarneming te waarborgen.

Locaties van portalen

In onderstaande tabellen is een overzicht opgenomen van de locaties van de portalen. Deze locaties zijn weergegeven in twee afzonderlijke tabellen: één tabel met de bestaande portalen en één tabel met de toekomstige portalen die nog gerealiseerd dienen te worden.

¹ Handhavingsplan Vrachtwagenheffing, Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, 16 februari 2026, www.vrachtwagenheffingsbeleid.nl.

² Waarnemingsplan testen wegkantapparatuur vrachtwagenheffing, RDW (Dienst Wegverkeer), Stcrt. 2025, 8471.

Rijksweg	Hectometerpaal	Rijbaan
1	10,5	Re
1	11,9	Li
1	47,9	Li/Re
1	107,6	Li/Re
2	54,1	Re
2	54,4	Li
2	94,6	Li/Re
2	159,2	Li/Re
2	167,5	Li
2	167,7	Re
2	254,2	Li
2	254,8	Re
4	41,6	Li/Re
4	16,2	Li
4	16,6	Re
4	41,6	Li/Re
6	309,9	Li/Re
7	31,9	Li/Re
8	2,9	Li
8	2,95	Re
12	37,0	Li
12	37,1	Re
12	124,5	Li/Re
15	45,3	Li/Re
15	61,9	Li
15	150,0	Li/Re

Rijksweg	Hectometerpaal	Rijbaan
16	26,0	Li
16	26,1	Re
16	51,9	Li/Re
20	19,9	Li/Re
27	80,2	Li
27	80,4	Re
28	86,7	Re
28	91,4	Li
28	133,1	Re
28	199,4	Li/Re
29	14,4	Re
29	14,5	Li
32	47,3	Li
32	47,6	Re
35	52,6	Re
35	53,1	Li
37	0,7	Li
50	98,5	Li/Re
50	150,9	Re
58	58,5	Li/Re
67	38,2	Li/Re
67	69,7	Li/Re
73	43,7	Li
73	44,25	Re
76	2,4	Li
76	2,5	Re

Toekomstige portalen

Rijksweg	Hectometerpaal	Rijbaan
2	223,9	Li/Re
4	234,7	Re
4	235,0	Li
7	199,3	Li/Re
9	23,5	Li/Re
12	146,2	Li/Re
15	60,75	Re
27	36,1	Li
27	36,2	Re
50	152,65	Li
59	102,0	Li/Re

Optische camerasystemen

Bij portalen boven wegen met maximaal vier rijstroken (inclusief de vluchtstrook) zijn vier optische camerasystemen geplaatst. Deze systemen herkennen vrachtwagens op geautomatiseerde wijze en identificeren ze met Automatic Number Plate Recognition (ANPR). De systemen bevinden zich in de hoeken van het portaal, zo dicht mogelijk bij de steunpilaren. Twee systemen staan in de rijrichting voor waarneming van de achterkant en de andere twee systemen staan tegen de rijrichting voor waarneming van de voorkant. Bij portalen boven wegen met meer dan vier rijstroken, inclusief de vluchtstrook, staat in het midden van het portaal een extra set twee optische camerasystemen. Deze camerasystemen zijn voorzien van een of twee sensoren. Met de sensor(en) worden meerdere rijstroken afgedekt. Daarnaast zorgt de ingebouwde infraroodflitser ervoor dat de waarneming ook bij wisselende weersomstandigheden, bij minder licht en op grotere afstand blijft plaatsvinden.

Er zijn maatregelen getroffen om te waarborgen dat uitsluitend technische hulpmiddelen worden

gebruikt die zodanig zijn gericht en afgesteld dat het vastleggen van personen of andere zaken dan vrachtwagens zoveel mogelijk wordt voorkomen. Als toch personen of andere zaken herkenbaar in beeld komen, worden deze onmiddellijk en onherstelbaar onherkenbaar gemaakt. Beeldmateriaal van voertuigen die worden geregistreerd zonder dat er een vermoeden van een overtreding bestaat worden maximaal zeven werkdagen bewaard.

Infraroodverlichting

Voor betere prestaties is er naast ieder optisch camerasysteem, dat zelf al is voorzien van ingebouwde infraroodverlichting, ook een externe infraroodflitser geplaatst.

DSRC-antennes

Op ieder portaal is boven ieder wegvak (inclusief vluchtstrook) een Dedicated Short-Range Communication (DSRC) antenne geïnstalleerd. Deze antenne communiceert draadloos op een 5.8 GHz frequentie met boordapparatuur in vrachtwagens. Dit is noodzakelijk voor het uitlezen van relevante informatie ten behoeve van toezicht en handhaving van vrachtwagenheffing.

Mobiele technische hulpmiddelen

Er zijn 30 mobiele technische hulpmiddelen beschikbaar in aanvulling op de vaste technische hulpmiddelen. Het mobiele technisch hulpmiddel is voorzien van een optisch camerasysteem en een DSRC-antenne. Dit betreft exact hetzelfde optische camerasysteem als bij de vaste waarnemingsportalen, deze zijn uitgevoerd met één sensor. Het camerasysteem is gericht op tegemoetkomend verkeer, zodat beelden van de voorzijde worden verkregen.

Er worden op verschillende locaties mobiele hulpmiddelen ingezet. Deze locaties bevinden zich bij Rijkswegen, provinciale wegen en gemeentelijke wegen. De keuze van de exacte locaties waarop de mobiele technische hulpmiddelen worden ingezet is mede afhankelijk van de veiligheidsvoorschriften van de wegbeheerder. Net als bij de vaste technische hulpmiddelen worden ook bij de mobiele technische hulpmiddelen alle gezichten en kentekenplaten van overige verkeersdeelnemers onherkenbaar gemaakt op al het verkregen beeldmateriaal. Beeldmateriaal van voertuigen die worden geregistreerd zonder dat er een vermoeden van een overtreding bestaat worden maximaal zeven werkdagen bewaard.

Locaties vaste camera's andere instanties

Er wordt geen gebruik gemaakt van vaste camera's van andere instanties.

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na bekendmaking in de Staatscourant.

Groningen, 2 juni 2026

*De Directie van de RDW
namens deze,
B.W. van den Berg
Afdelingsmanager Operations Vrachtwagenheffing*